

NIEUWE PLANTESOORTEN EN -VORMEN IN NEDERLAND GEVONDEN IN 1957 EN VROEGERE JAREN

S J. VAN OOSTSTROOM en TH. J. REICHGELT.
(Rijksherbarium, Leiden)

Equisetum trachyodon A. Br.; in een oude zand- en kleigroeve ten ZO van Asperen, aan de Groene dijk, 7 juni 1957 (Chr. G. van Leeuwen en Dr. V. Westhoff); 20 aug. 1957 (Exc. Kon. Ned. Bot. Ver.).

Deze soort zou volgens oude opgaven reeds in 1825 door de Belgische botanicus Dumortier gevonden zijn bij Beverwijk. Blijkens de door Dumortier verzamelde exemplaren, die bewaard worden in het herbarium te Brussel, is de oorspronkelijke determinatie echter onjuist; zijn planten behoren tot *Equisetum hyemale* L. var. *schleicheri* Milde. De echte *E. trachyodon* werd voor het eerst in Nederland in 1957 ontdekt in een oude zand- en kleigroeve bij Asperen. De soort lijkt veel op *E. hyemale* en vooral op de var. *schleicheri* daarvan, maar vertoont ook overeenkomsten met *E. variegatum* Schleich. Van de laatste is zij direct te onderscheiden door de vorm van de tanden der scheden, van de eerste o.a. door de in verhouding kleinere centrale holte en de ten opzichte van de ribben smallere groeven van de stengel; deze ribben zijn bovendien duidelijker kantig en vlak of concaaf, terwijl ze bij *E. hyemale* afgerond en convex zijn.

E. trachyodon komt voor op een aantal plaatsen in West- en Midden-Europa, voorts op IJsland, Groenland en in Noord-Amerika.

Sisymbrium septulatum DC.; tussen Ob-

bicht en Grevenbicht, in een grindgroeve aan de Maas, 7 juni 1955 (I.V.O.N.-excursie).

In aanvulling op de reeds in D.L.N. 59, 1956, p. 258—262 en p. 277—285 vermelde adventieven, die in 1955 gevonden werden op enige excursies aan de Maasoevers in Limburg, vermelden wij hier nog deze soort. Zij vertoont gelijk-nis met de hier te lande oorspronkelijk ook adventieve en nu ingeburgerde *S. altissimum* L., maar verschilt van deze laatste o.a. door de grotere bloemen met bredere kroonbladen, het langere topspitsje aan de kelkbladen en de duidelijker tweelobbige stempel.

De soort is afkomstig uit de landen ten oosten van de Middellandse Zee en komt voor van Syrië tot Afghanistan.

Medicago blanchiana Boiss. var. *bonarotiana* (Arcang.) Arcang.; Sittard, bij graanmagazijn, 1913 (A. de Wever).

Medicago praecox DC.; Nijmegen, woladventief, 1943 (Th. J. Reichgelt); Tilburg, woladventief, 1951 (Th. J. Reichgelt); ook in de jaren 1953 en 1954 daar ter plaatse gevonden; Meers, L., aan de Maasoever, 1955 (exc. Kon. Ned. Botanische Ver.).

Medicago sauvagei R. Nègre; Helmond, woladventief, 1938 (A. W. Kloos Jr.).

Medicago turbinata (L.) All. (*M. tuberculata* Willd.); Sittard, bij graanmagazijn, 1913 (A. de Wever); Veghel, bij meelfabriek, 1931 (J. H. Kern en Th. J. Reichgelt).

De vier hierboven genoemde *Medicago*-soorten werden aangetroffen in het materiaal, dat gebruikt werd bij de bewerking van dit geslacht voor de flora van Nederland. Zie voor nadere bijzonderheden *Acta Botanica Neerlandica* 7, 1958, p. 90—123, waar ook uitvoerige beschrijvingen en afbeeldingen van de soorten worden gegeven.

Ornithopus compressus L. var. *leiocarpus* Eig; Bennekom, in dennenaanplant, 2 juni 1957 (Ir. A. N. Koopmans en mej. J. A. C. Veth).

De typische variëteit van deze soort, die reeds in Nederland adventief was aangetroffen, heeft behaarde peulen; het bovengenoemde exemplaar daarentegen kale. *O. compressus* komt oorspronkelijk voor door het gehele Middellandse-Zeegebied; de var. *leiocarpus* werd beschreven uit Palestina.

Oenanthe aquatica (L.) Poir, met purperkleurige bloemen.

Door de heer R. Tolman werden in de laatste jaren op een aantal plaatsen aan of bij de kust van het IJsselmeer (Muiden, Eemnes, Spakenburg, Nijkerk, Putten) exemplaren van het Watertorkruid gevonden, met opvallend purper-

kleurige bloemen. Zij traden vooral in het najaar op; de heer Tolman spreekt zelfs van een herfst- en wintervorm.

Euphrasia borealis Townsend; Schiermonnikoog, 1925 (C. den Hartog en A. G. de Wilde); ook verzameld in 1956 (exc. Kon. Ned. Botanische Ver.).

Dr. de Wilde, die zich de laatste jaren bezig houdt met een studie van de in Nederland voorkomende ogentroostsoorten, geeft een uitvoerige bespreking van deze nieuwe vondst in *Acta Botanica Neerlandica* 7, 1958, p. 43—46.

E. borealis was tot nu toe bekend van Noord-Engeland, Schotland, Ierland, de Fär Öer, Denemarken en Noorwegen.

Ligustrum vulgare L. var. *chlorocarpum* Loud.; Westenschouwen, in de duinen, okt. 1957 (N. Lijssen).

Een exemplaar met groenblijvende bessen werd gevonden tussen talrijke andere met normale zwarte vruchten; deze var. werd nog niet eerder in de Nederlandse literatuur vermeld. Evenmin is dit het geval met een plant met gele bessen (var. *xanthocarpum* Loud.), die door de heer C. Sipkes in 1947 gevonden werd bij het Quackjeswater te Rockanje.

NIEUWE VONDSTEN VAN ZELDZAME PLANTEN IN NEDERLAND IN 1957

S. J. VAN OOSTSTROOM en TH. J. REICHGELT.
(Rijksherbarium, Leiden)

Behalve opgaven uit 1957, waarbij hieronder geen jaar is vermeld, bevat deze lijst ook een aantal oudere, nog niet eerder gepubliceerde vondsten, die van belang zijn voor de Nederlandse floristiek. Naast nieuwe vondsten van zeldzame soorten werden ook een aantal vermeldenswaardige nieuwe vindplaatsen van minder zeld-

zame opgegeven. Evenals voorheen houden wij ons ook nu weer aanbevolen voor toezending van materiaal en voor opgave van vindplaatsen aan ons adres, Rijks-herbarium, afdeling Nederland, Nonnensteeg 1, Leiden.

Voor de namen van vaak in de lijst voorkomende vindplaatsen zijn de volgende afkor-